

SEGURETAT DELS PRODUCTES

- INTRODUCCIÓ

- NORMATIVA GENERAL SOBRE SEGURETAT DELS PRODUCTES

- REIAL DECRET LEGISLATIU 1/2007, DE 16 DE NOVEMBRE, PEL QUAL S'APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LLEI GENERAL PER A LA DEFENSA DELS CONSUMIDORS I USUARIS I ALTRES LLEIS COMPLEMENTÀRIES

- LLEI 14/1986, DE 25 D'ABRIL, DE SANITAT

- LLEI 21 /1992, DE 16 DE JULIOL, D'INDÚSTRIA

- LLEI 3/1993, DE 5 DE MARÇ, DE L'ESTATUT DEL CONSUMIDOR

- LA RESPONSABILITAT CIVIL PELS DANYS CAUSATS PER PRODUCTES DEFECTUOSOS AL R.D.L. 1/2007, DE 16 de NOVEMBRE

- SEGURETAT DELS PRODUCTES AL RD 1801/2003

INTRODUCCIÓ

El deure general de no lesionar ni posar en perill la salut i la integritat física de les persones és una peça clau i tradicional de diversos sectors del nostre ordenament jurídic. Per a concretar-lo s'ha dotat les Administracions públiques d'intenses i extenses potestats. Sobretot s'ha desenvolupat en la legislació i actuació administrativa sanitària i industrial que troba base en l'article 43 2. de la Constitució Espanyola, que atribueix als poders públics la tutela de la salut pública.

Un dels àmbits en els quals és més important aquest deure general i, consegüentment, les correlatives potestats de les Administracions públiques és el de la producció i comercialització de béns i serveis en el mercat. Quan això afecta als consumidors i usuaris, troba un nou fonament constitucional en l'article 51 que, entre altres coses, ordena als poders públics la protecció, mitjançant procediments eficaços, de la seguretat i salut de consumidors i usuaris.

Totes aquestes qüestions tenen desenvolupament legislatiu en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, en la Llei 26/1984, de 19 de juliol, General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris, derogada pel Reial Decret Legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris i altres lleis complementàries, en la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria; en diverses Directives com la Directiva 2001/95/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 3 de desembre de 2001 relativa a la seguretat general dels productes i per diversos reglaments, com ara el Reial Decret 44/1996, de 19 de gener, derogat pel Reial Decret 1801/2003, de 23 de desembre, sobre seguretat general dels productes posats a disposició dels consumidors i normes autonòmiques dintre del seu àmbit competencial, com la Llei 3/1993, de 5 de març, de l'Estatut del Consumidor.

El punt de partida de tota la regulació és el deure general de no perjudicar ni posar en risc la salut i seguretat dels consumidors, el que es converteix en el deure de posar en el mercat únicament productes segurs (deure que no només tenen els productors sinó també els distribuïdors). Nombrosos reglaments, completats amb altres especificacions tècniques de caràcter no obligatori, codis de bones pràctiques i altres elements tenen el sentit últim d'establir quan un producte és segur i quan és perillós.

En qualsevol cas, és important observar que, fins i tot la conformitat amb totes aquestes normes, no exclou per complet la possibilitat de comprovar que un producte és perillós i la necessitat d'actuar en conseqüència, retirant-lo del mercat i informant-ne dels riscos.

L'especial referència al deure dels productors de mantenir-se informats dels riscos que els seus productes puguin presentar, retirar del mercat els productes insegurs, malgrat ja estiguin a la disposició del consumidor, o fer les correccions necessàries per a evitar els riscos.

Per a garantir el compliment dels deures, les Administracions públiques han de desplegar una extensa tasca de vigilància, corresponent en gran mesura a la legislació i execució autonòmica, tanmateix es necessari regular els sistemes de comunicació entre els òrgans administratius espanyols competents per a garantir la seguretat dels productes posats en el mercat i entre aquests i les instàncies comunitàries.

Dintre d'aquests sistemes de comunicació ha de destacar-se la xarxa d'alerta, instituïda amb la finalitat de transmetre qualsevol informació relativa a l'existència d'un risc greu generat per qualsevol producte que constitueix una de les peces claus per a garantir una eficaç protecció de la salut i seguretat dels consumidors.

NORMATIVA GENERAL SOBRE SEGURETAT DELS PRODUCTES

REIAL DECRET LEGISLATIU 1/2007, DE 16 DE NOVEMBRE, PEL QUAL S'APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LLEI GENERAL PER A LA DEFENSA DELS CONSUMIDORS I USUARIS I ALTRES LLEIS COMPLEMENTÀRIES

Article 11. Deure general de seguretat.

1. Els béns o serveis posats en el mercat han de ser segurs.
2. Es consideren segurs els béns o serveis que, en condicions d'ús normals o raonablement previsibles, inclosa la seva durada, no presentin risc algun per a la salut o seguretat de les persones, o únicament els riscos mínims compatibles amb l'ús del bé o servei i considerats admissibles dintre d'un nivell elevat de protecció de la salut i seguretat de les persones.

Article 12. Informació als consumidors i usuaris sobre els riscos dels béns o serveis.

1. Els empresaris posaran en coneixement previ del consumidor i usuari, per mitjans apropiats, els riscos susceptibles de provenir d'una utilització previsible dels béns i serveis, tenint en compte la seva

naturalesa, característiques, durada i de les persones a les quals van destinats, de conformitat al previst en l'article 18 i normes reglamentàries que resultin d'aplicació.

2. Els productes químics i tots els articles que en la seva composició duguin substàncies classificades com perilloses haurien d'anar envasats amb les degudes garanties de seguretat i dur de forma visible les oportunes indicacions que adverteixin el risc de la seva manipulació.

Article 13. Altres obligacions específiques per a la protecció de la salut i seguretat dels consumidors i usuaris.

Qualsevol empresari que intervingui en la posada a la disposició de béns i serveis als consumidors i usuaris estarà obligat, dintre dels límits de la seva activitat respectiva, a respectar les següents regles:

a) La prohibició de tenir o emmagatzemar productes reglamentàriament no permesos o prohibits, en els locals o instal·lacions de producció, transformació, magatzematge o transport d'aliments o begudes.

b) El manteniment del necessari control de manera que pugui comprovar-se amb rapidesa i eficàcia l'origen, distribució, destinació i utilització dels béns potencialment insegurs, els quals continguin substàncies classificades com perilloses o els subjectes a obligacions de traçabilitat.

c) La prohibició de venda a domicili de begudes i aliments, sense perjudici del repartiment, distribució o subministrament dels adquirits o encarregats pels consumidors i usuaris en establiments comercials autoritzats per a venda al públic, i del règim d'autorització de vendes directes a domicili que siguin tradicionalment practicades en determinades zones del territori nacional.

d) El compliment de la normativa que estableixin les entitats locals o, en el seu cas, les comunitats autònomes sobre els casos, modalitats i condicions en què podrà efectuar-se la venda ambulat de begudes i aliments.

e) La prohibició de subministrament de béns que manquin de les marques de seguretat obligatòria o de les dades mínimes que permetin identificar al responsable del bé.

f) L'obligació de retirar, suspendre o recuperar dels consumidors i usuaris, mitjançant procediments eficaços, qualsevol bé o servei que no s'ajusti a les condicions i requisits exigits o que, per qualsevol altra causa, suposi un risc previsible per a la salut o seguretat de les persones.

g) La prohibició d'importar productes que no compleixin l'establert en aquesta norma i disposicions que la desenvolupin.

h) Les exigències de control dels productes manufacturats susceptibles d'afectar a la seguretat física de les persones, prestant referent a això la deguda atenció als serveis de reparació i manteniment.

i) La prohibició d'utilitzar ingredients, materials i altres elements susceptibles de generar riscos per a la salut i seguretat de les persones. En particular, la prohibició d'utilitzar tals materials o elements en la construcció d'habitatges i locals d'ús públic.

Article 14. Reglaments de béns i serveis.

1. Els reglaments reguladors dels diferents béns i serveis determinaran, en la mesura que calgui per a assegurar la salut i seguretat dels consumidors i usuaris:

- a) Els conceptes, definicions, naturalesa, característiques i classificacions.
- b) Les condicions i requisits de les instal·lacions i del personal qualificat que hagi d'atendre-les.
- c) Els procediments o tractaments usuals de fabricació, distribució i comercialització, permesos, prohibits o subjectes a autorització prèvia.
- d) Les regles específiques sobre etiquetatge, presentació i publicitat.
- e) Els requisits essencials de seguretat, inclosos els relatius a composició i qualitat.
- f) Els mètodes oficials d'anàlisi, presa de mostres, control de qualitat i inspecció.
- g) Les garanties, responsabilitats, infraccions i sancions.
- h) El règim d'autorització, registre i revisió.

2. Per a assegurar la protecció de la salut i seguretat dels consumidors i usuaris les Administracions públiques competents podran establir reglamentàriament mesures proporcionades en qualsevol de les fases de producció i comercialització de béns i serveis, en particular quant al seu control, vigilància i inspecció.

Article 15. Actuacions administratives.

1. Davant situacions de risc per a la salut i seguretat dels consumidors i usuaris, les Administracions públiques competents podran adoptar les mesures que resultin necessàries i proporcionades per a la desaparició del risc, inclosa la intervenció directa sobre les coses i la compulsió directa sobre les persones. En aquests supòsits, totes les despeses que es generin seran a càrrec de qui amb la seva conducta els hagués originat, amb independència de les sancions que, en el seu cas, puguin imposar-se. L'exacció de tals despeses i sancions podrà dur-se a terme pel procediment administratiu de constrenyiment.

2. Les Administracions públiques, atenent a la naturalesa i gravetat dels riscos detectats, podran informar als consumidors i usuaris afectats pels mitjans més apropiats en cada cas sobre els riscos o irregularitats existents, el bé o servei afectat i, en el seu cas, les mesures adoptades, així com de les precaucions procedents, tant per a protegir-se del risc, com per a aconseguir la seva col·laboració en l'eliminació de les seves causes.

3. Els responsables de la coordinació dels sistemes estatals d'intercanvi d'informació integrats en els sistemes europeus d'alertes, traslladaran les comunicacions que rebin a les autoritats duaneres quan, de conformitat a la informació facilitada en les comunicacions, els productes o serveis alertats procedeixin de tercers països.

Article 16. Mesures extraordinàries davant situacions d'urgència i necessitat.

Amb caràcter excepcional, davant situacions d'extrema gravetat que determinin una agressió indiscriminada a la salut i seguretat dels consumidors i usuaris en més d'una comunitat autònoma, el Govern podrà constituir durant el temps imprescindible per a fer cessar la situació, un òrgan en el qual s'integressin i participessin activament les comunitats autònomes afectades, que assumirà, les facultats administratives que se li encomanin per a garantir la salut i seguretat de les persones, els seus interessos econòmics i socials, la reparació dels danys soferts, l'exigència de responsabilitats i la publicació dels resultats.

La responsabilitat dels productors no és absoluta. Revista Consumer.
<http://revista.consumer.es/web/ca/20011001/practico/sentencias/26932.php#3>

LLEI 14/1986, DE 25 D'ABRIL, DE SANITAT

Article 24.

Les activitats públiques i privades que, directa o indirectament, puguin tenir conseqüències negatives per a la salut, seran sotmeses pels òrgans competents a limitacions preventives de caràcter administratiu, d'acord amb la normativa bàsica de l'Estat.

Article 25.

1. L'exigència d'autoritzacions sanitàries, així com l'obligació de sotmetre a registre per raons sanitàries a les empreses o productes, seran establertes reglamentàriament, prenent com base el disposat en la present Llei.

2. Haurien d'establir-se, així mateix, prohibicions i requisits mínims per a l'ús i tràfic dels béns, quan suposin un risc o dany per a la salut.

3. Quan l'activitat desenvolupada tingui una repercussió excepcional i negativa en la salut dels ciutadans, les Administracions públiques, a través dels seus òrgans competents podran decretar la intervenció administrativa pertinent, amb l'objecte d'eliminar aquella. La intervenció sanitària no tindrà més objectiu que l'eliminació dels riscos per a la salut col·lectiva i cessarà tan aviat com aquells quedin exclosos.

Article 26.

1. En cas que existeixi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut, les autoritats sanitàries adoptaran les mesures preventives que estimin pertinents, tal com el comís o immobilització de productes, suspensió de l'exercici d'activitats, tancaments d'empreses o les seves instal·lacions, intervenció de mitjans materials i personals i quines altres es considerin sanitàriament justificades.

2. La durada de les mesures al fet que es refereix l'apartat anterior, que es fixaran per a cada cas, sense perjudici de les pròrrogues successives acordades per resolucions motivades, no excedirà del que exigeixi la situació de risc imminent i extraordinari que les va justificar.

Article 27.

Les Administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, realitzaran un control de la publicitat i propaganda comercials perquè s'ajustin a criteris de veracitat en el que fa a la salut i per a limitar tot allò que pugui constituir un perjudici per a la mateixa.

Article 28.

Totes les mesures preventives contingudes en el present capítol han d'atendre als següents principis:

Preferència de la col·laboració voluntària amb les autoritats sanitàries.

No es podran ordenar mesures obligatòries que comportin risc per a la vida.

Les limitacions sanitàries haurien de ser proporcionades a les finalitats que en cada cas es persegueixin.

S'haurien d'utilitzar les mesures que menys perjudiquin al principi de lliure circulació de les persones i dels béns, la llibertat d'empresa i qualssevol altres drets afectats.

LLEI 21 /1992, DE 16 DE JULIOL, D'INDÚSTRIA

Article 8. Conceptes.

A l'efecte del present Títol es considera:

...

Norma: L'especificació tècnica d'aplicació repetitiva o continuada la observança de la qual no és obligatòria, establerta amb participació de totes les parts interessades, que aprova un Organisme reconegut, a nivell nacional o internacional, per la seva activitat normativa.

Reglament tècnic: L'especificació tècnica relativa a productes, processos o instal·lacions industrials, establerta amb caràcter obligatori a través d'una disposició, per a la seva fabricació, comercialització o utilització.

Normalització: L'activitat per la qual s'unifiquen criteris respecte a determinades matèries i es possibilita la utilització d'un llenguatge comú en un camp d'activitat concret.

Certificació: L'activitat que permet establir la conformitat d'una determinada empresa, producte, procés o servei amb els requisits definits en normes o especificacions tècniques.

Homologació: Certificació per part d'una Administració Pública que el prototip d'un producte compleix els requisits tècnics reglamentaris.

Assaig: Operació consistent en l'examen o comprovació, amb els equips adequats, d'una o més propietats d'un producte, procés o servei d'acord amb un procediment especificat.

Inspecció: L'activitat per la qual s'examinen dissenys, productes, instal·lacions, processos productius i serveis per a verificar el compliment dels requisits que li siguin d'aplicació.

Organismes de control: Són entitats que realitzen en l'àmbit reglamentari, en matèria de seguretat industrial, activitats de certificació, assaig, inspecció o auditoria.

Acreditació: Reconeixement formal de la competència tècnica d'una entitat per a certificar, inspeccionar o auditar la qualitat, o un laboratori d'assaig o de calibratge industrial.

Qualitat: Conjunt de propietats i característiques d'un producte o servei que li confereixen la seva aptitud per a satisfer unes necessitats expressades o implícites.

Sistema de qualitat: Conjunt de l'estructura, responsabilitats, activitats, recursos i procediments de l'organització d'una empresa, que aquesta estableix per a dur a terme la gestió de la seva qualitat.

Auditoria de la qualitat: Examen sistemàtic i independent de l'eficàcia del sistema de qualitat o d'alguna de les seves parts.

...

Article 9. Objecte de la seguretat.

1. La seguretat industrial té per objecte la prevenció i limitació de riscos, així com la protecció contra accidents i sinistres capaços de produir danys o perjudicis a les persones, flora, fauna, béns o al medi ambient, derivats de l'activitat industrial o de la utilització, funcionament i manteniment de les instal·lacions o equips i de la producció, ús o consum, emmagatzemant o deixalles dels productes industrials.

2. Les activitats de prevenció i protecció tindran com a finalitat limitar les causes que originin els riscos, així com establir els controls que permetin detectar o contribuir a evitar aquelles circumstàncies que poguessin donar lloc a l'aparició de riscos i mitigar les conseqüències de possibles accidents.

3. Tindran la consideració de riscos relacionats amb la seguretat industrial els que puguin produir lesions o danys a persones, flora, fauna, béns o al medi ambient, i en particular els incendis, explosions i altres fets susceptibles de produir cremades, intoxicacions,

enverinament o asfixia, electrocució, riscos de contaminació produïda per instal·lacions industrials, perturbacions electromagnètiques o acústiques i radiació, així com qualsevol altre que pogués preveure's en la normativa internacional aplicable sobre seguretat.

Article 10. Prevenició i limitació de riscos.

1. Les instal·lacions, equips, activitats i productes industrials, així com la seva utilització i funcionament haurien d'ajustar-se als requisits legals i reglamentaris de seguretat.

2. En els supòsits en què, a través de la corresponent inspecció, s'apreciaren defectes o deficiències que impliquin un risc greu i imminent de danys a les persones, flora, fauna, béns o al medi ambient, l'Administració competent podrà acordar la paralització temporal de l'activitat, total o parcialment, requerint als responsables perquè corregeixin les deficiències o ajustin el seu funcionament a les normes reguladores, sense perjudici de les sancions que poguessin imposar-se per la infracció comesa i de les mesures previstes en la legislació laboral.

3. Les Administracions Públiques, en l'àmbit de les seves respectives competències, podran acordar la retirada dels productes industrials que no compleixin les condicions reglamentàries, disposant que es corregeixin els defectes en un termini determinat. Si això no fos possible i en funció de la gravetat dels riscos, es podrà determinar la seva destrucció sense dret a indemnització, sense perjudici de les sancions que siguin procedents.

Article 14. Control Administratiu.

1. Les Administracions Públiques competents podran comprovar en qualsevol moment per si mateixes, contant amb els mitjans i requisits reglamentàriament exigits, o a través d'Organismes de Control, el compliment de les disposicions i requisits de seguretat, d'ofici o a instància de part interessada en casos de risc significatiu per a les persones, animals, béns o medi ambient.

2. Sense perjudici de les actuacions d'inspecció i control que les Comunitats Autònomes competents en la matèria desenvolupin en el seu àmbit territorial, el Ministeri d'Indústria i Energia podrà promoure, en col·laboració amb les respectives Comunitats Autònomes, plans i campanyes, de caràcter nacional, de comprovació, mitjançant mostreig, de les condicions de seguretat dels productes industrials, corresponent a l'Administració competent en matèria d'indústria l'execució dels mateixos en el seu territori.

Article 15. Organismes de Control.

1. Els Organismes de Control seran Entitats públiques o privades, amb personalitat jurídica, que haurien de disposar dels mitjans materials i humans, així com de la solvència tècnica i financera i imparcialitat necessàries per a realitzar el seu comès, havent de complir les disposicions tècniques que es dictin amb caràcter estatal a fi del seu reconeixement en l'àmbit de la Comunitat Europea.

2. La valoració tècnica del compliment dels aspectes esmentats en el nombre anterior es realitzarà per una entitat acreditadora, sense perjudici de la competència administrativa per a comprovar el compliment de dits requisits.

...

Article 18. Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial.

1. Per a impulsar i coordinar els criteris i actuacions de les Administracions Públiques en matèria de Seguretat Industrial es crea el Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial.

2. El Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial, adscrit al Ministeri d'Indústria i Energia, estarà presidit pel Ministre d'Indústria i Energia, o persona en qui delegui, i estarà integrat per un representant de cada Comunitat Autònoma i igual nombre de representants de l'Administració de l'Estat. El Secretari del Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial serà designat pel Ministre d'Indústria i Energia i tindrà veu però no dret a vot en els acords que adopti el Consell.

...

LLEI 3/1993, DE 5 DE MARÇ, DE L'ESTATUT DEL CONSUMIDOR

Article 2 Drets protegits

Els drets i els interessos dels consumidors protegits per aquesta Llei són els següents:

a) La protecció de la salut i la seguretat

...

Article 3 Protecció de la salut i la seguretat

-1 Els béns, productes i serveis destinats als consumidors no poden comportar riscos per a llur salut ni llur seguretat, llevat dels que siguin usuals o reglamentàriament admissibles en condicions normals o previsibles d'utilització.

-2 Amb vista al compliment de l'apartat 1, els poders públics, en l'àmbit de llurs competències respectives, han de considerar amb una atenció especial:

a) Els productes i els serveis relacionats amb l'alimentació, respecte als quals han de vetllar perquè compleixin els requisits exigibles en matèria de producció, elaboració, manipulació, conservació, comercialització, transport i informació al consumidor.

b) Els productes i els serveis destinats a la salut i a la cura higiènica i estètica de la persona, respecte als quals han de vetllar perquè compleixin les condicions exigibles i respecte als quals han d'adoptar, a més, les mesures necessàries perquè els consumidors siguin informats sobre la composició, les propietats, les condicions, les precaucions d'ús i la caducitat, si s'escau.

c) Els productes que continguin compostos de substàncies inflamables, tòxiques, càustiques, corrosives o abrasives, o altres substàncies perilloses, respecte als quals han de vetllar perquè siguin conservats, transportats i emmagatzemats amb les garanties de seguretat corresponents i perquè portin incorporats els signes externs advertidors dels riscos que comporten i l'explicació de les mesures adequades per a contrarestar-ne els efectes nocius.

d) Els aparells, les instal·lacions i els serveis que puguin afectar la seguretat física de la persona, respecte als quals han de preveure els controls pertinents i l'atenció dels serveis de manteniment i de reparació necessaris.

e) Els transports col·lectius, les instal·lacions, els locals i els espais d'ús públic, respecte als quals han de vetllar perquè compleixin les condicions exigibles que en garanteixin la seguretat i la salubritat.

-3 Davant l'existència en el mercat de productes o serveis perillosos per a la salut o la seguretat dels consumidors, els organismes de les administracions competents en la matèria han d'arbitrar les mesures adequades per a aconseguir-ne la detecció i la retirada del mercat i per a informar-ne els consumidors, aclarir responsabilitats i reprimir, si escau, les conductes infractores de la legislació vigent.

LA RESPONSABILITAT CIVIL PELS DANYS CAUSATS PER PRODUCTES DEFECTUOSOS AL R.D.L. 1/2007, DE 16 de NOVEMBRE

Article 135. Principi general.

Els productors seran responsables dels danys causats pels defectes dels productes que, respectivament, fabriquin o importin.

Article 136. Concepte legal de producte.

A l'efecte d'aquest capítol es considera producte qualsevol bé moble, encara quan estigui unit o incorporat a un altre bé moble o immoble, així com el gas i l'electricitat.

Article 137. Concepte legal de producte defectuós.

1. S'entendrà per producte defectuós aquell que no ofereixi la seguretat que cabria legítimament esperar, tenint en compte totes les circumstàncies i, especialment, la seva presentació, l'ús raonablement previsible del mateix i el moment de la seva posada en circulació.

2. En tot cas, un producte és defectuós si no ofereix la seguretat normalment oferta pels altres exemplars de la mateixa sèrie.

3. Un producte no podrà ser considerat defectuós pel sol fet que tal producte es posi posteriorment en circulació de forma més perfeccionada.

Article 138. Concepte legal de productor.

1. A l'efecte d'aquest capítol és productor, a més del definit en l'article 5, el fabricant o importador en la Unió Europea de:

a) Un producte acabat.

b) Qualsevol element integrat en un producte acabat.

c) Una matèria primera.

2. Si el productor no pot ser identificat, serà considerat com tal el proveïdor del producte, llevat que, dintre del termini de tres mesos, indiqui al danyat o perjudicat la identitat del productor o de qui li hagués subministrat o facilitat a ell dit producte. La mateixa regla serà d'aplicació en el cas d'un producte importat, si el producte no indica el nom de l'importador, tot i que s'indiqui el nom del fabricant.

Article 139. Prova.

El perjudicat que pretengui obtenir la reparació dels danys causats haurà de provar el defecte, el dany i la relació de causalitat entre ambdós.

Article 140. Causes d'exoneració de la responsabilitat.

1. El productor no serà responsable si prova:

a) Que no havia posat en circulació el producte.

b) Que, donades les circumstàncies del cas, és possible presumir que el defecte no existia en el moment en què es va posar en circulació el producte.

c) Que el producte no havia estat fabricat per a la venda o qualsevol altra forma de distribució amb finalitat econòmica, ni fabricat, importat, subministrat o distribuït en el marc d'una activitat professional o empresarial.

d) Que el defecte es degut al fet que el producte va ser elaborat de conformitat a normes imperatives existents.

i) Que l'estat dels coneixements científics i tècnics existents en el moment de la posada en circulació no permetia apreciar l'existència del defecte.

2. El productor d'una part integrant d'un producte acabat no serà responsable si prova que el defecte és imputable a la concepció del producte al que ha estat incorporat o a les instruccions donades pel fabricant d'aquest producte.

3. En el cas de medicaments, aliments o productes alimentaris destinats al consum humà, els subjectes responsables, d'acord amb aquest capítol, no podran invocar la causa d'exoneració de l'apartat 1, lletra i).

...

Article 146. Responsabilitat del proveïdor.

El proveïdor del producte defectuós respondrà, com si fos el productor, quan hagi subministrat el producte sabent l'existència del defecte. En aquest cas, el proveïdor podrà exercitar l'acció de repetició contra el productor.

Danys causats per altres béns i serveis

Article 147. Règim general de responsabilitat.

Els prestadores de serveis seran responsables dels danys i perjudicis causats als consumidors i usuaris, tret que provin que han complert les exigències i requisits reglamentàriament establerts i les altres cures i diligències que exigeix la naturalesa del servei.

Article 148. Règim especial de responsabilitat.

Es respondrà dels danys originats en el correcte ús dels serveis, quan per la seva pròpia naturalesa, o per estar així reglamentàriament establert, incloguin necessàriament la garantia de nivells determinats d'eficàcia o seguretat, en condicions objectives de determinació, i suposin controls tècnics, professionals o sistemàtics de qualitat, fins a arribar en degudes condicions al consumidor i usuari.

En tot cas, es consideren sotmesos a aquest règim de responsabilitat els serveis sanitaris, els de reparació i manteniment d'electrodomèstics, ascensors i vehicles de motor, serveis de rehabilitació i reparació d'habitatges, serveis de revisió, instal·lació o similars de gas i electricitat i els relatius a mitjans de transport.

...

Article 149. Responsabilitat per danys causats per l'habitatge.

Serà aplicable el règim de responsabilitat establert en l'article anterior a qui construeixin o comercialitzin habitatges, en el marc d'una activitat empresarial, pels danys ocasionats per defectes de l'habitatge que no estiguin coberts per un règim legal específic.

SEGURETAT DELS PRODUCTES AL RD 1801/2003

La norma fonamental, però no l'única com ja hem vist, és el Reial Decret 1801/2003, de 26 de Desembre, sobre seguretat general del productes posats a disposició del consumidor, que és la transposició a la legislació nacional de la Directiva 2001/95/CE.

Aquesta Directiva suposa un canvi en la visió de la seguretat dels productes quan pretén respondre no només una vegada el dany a la salut o la seguretat de les persones ja s'ha produït, sinó que es pretén prevenir l'entrada en el mercat de productes insegurs que puguin ocasionar danys al consumidor.

De l'estudi del mencionat decret podrem determinar les característiques de la política pública de protecció del dret a la seguretat del productes. Citarem els articles més significatius i els comentarem quan calgui.

CAPÍTOL I

Objectiu, àmbit d'aplicació i definicions

Article 1. Objectiu i àmbit d'aplicació.

1. L'objectiu d'aquest Reial decret és garantir que els productes que es posin al mercat siguin segurs.

Quins productes es veuen afectats pel Decret i a quins no els afecta directament?

2. Les disposicions d'aquest Reial decret s'apliquen a qualsevol producte destinat al consumidor, inclosos els oferts o posats a disposició dels consumidors en el marc d'una prestació de serveis perquè aquests els consumeixin, manegin o utilitzin directament, o que, en condicions raonablement previsibles, pugui ser utilitzat pel consumidor encara que no li estigui destinat, que se li subministri o es posi a la seva disposició, a títol oneros o gratuït, en el marc d'una activitat comercial, ja sigui nou, usat o reconduït.

3. No obstant el que preveu l'apartat anterior, el que disposa aquest Reial Decret no s'aplica als productes usats que se subministrin com a antiguitats o per a ser reparats o reconduïts abans d'utilitzar-los, sempre que el proveïdor informi d'això clarament la persona a la qual subministri el producte.

El Decret reconeix el seu caràcter supletori de les normatives específiques per a determinats productes

4. Quan per a un producte hi hagi una normativa específica que tingui el mateix objectiu i que reguli la seva seguretat, aquest Reial Decret només s'aplica amb caràcter supletori a aquells riscos, categories de riscos o aspectes que no reguli la normativa esmentada.

...

Article 2. Definicions.

Defineix el que és producte segur, insegur i risc. També han de ser segurs la posada en marxa, instal·lació i manteniment. S'admeten determinats riscos. Paper fonamental de la informació dels possibles riscos. Els riscos han de ser menors per a productes destinats a nens i gent gran.

Als efectes d'aquesta disposició, s'entén per:

a) «Producte segur»: qualsevol producte que, en condicions d'utilització normals o raonablement previsibles, incloses les condicions de durada i, si és procedent, de posada en servei, instal·lació i de manteniment, no presenti cap risc o únicament riscos mínims compatibles amb l'ús del producte i considerats admissibles dins del respecte d'un nivell elevat de protecció de la salut i de la seguretat de les persones, tenint en compte, en particular, els elements següents:

1r Les característiques del producte, entre aquestes la composició i l'envàs.

2n L'efecte sobre altres productes, quan raonablement es pugui preveure la utilització del primer juntament amb els segons.

3r La informació que acompanya el producte. En particular, l'etiquetatge; els possibles avisos i instruccions d'ús i eliminació; les instruccions de muntatge i, si escau, instal·lació i manteniment, així com qualsevol altra indicació o informació relativa al producte.

4t La presentació i la publicitat del producte.

5è Les categories de consumidors que estiguin en condicions de risc en la utilització del producte, en particular, els nens i les persones grans.

La possibilitat d'assolir nivells superiors de seguretat o d'obtenir altres productes que presentin menys grau de risc no és raó suficient per considerar que un producte és insegur.

b) «Producte insegur»: qualsevol que no respongui a la definició de producte segur.

c) «Risc»: possibilitat que els consumidors i usuaris pateixin un dany per a la seva salut o seguretat, derivat de la utilització, el consum o la presència d'un producte.

Per qualificar un risc des del punt de vista de la seva gravetat, entre d'altres possibles circumstàncies, es valora conjuntament la probabilitat que es produeixi un dany i la severitat del dany. Es considera risc greu aquell que en virtut d'aquests criteris exigeixi una intervenció ràpida de les administracions públiques, fins i tot en el cas que els possibles danys per a la salut i la seguretat no es materialitzin immediatament.

Defineix productor i distribuïdor d'una manera extensiva, als efectes de les obligacions i responsabilitats dels mateixos

d) «Productor»:

1r El fabricant d'un producte quan estigui establert a la Comunitat Europea. També es considera fabricant tota persona que es presenti com a tal i estampi en el producte el seu nom, la seva marca o qualsevol altre signe distintiu, o tota persona que procedeixi al recondicionament del producte.

2n El representant del fabricant quan no estigui establert a la Comunitat Europea o, a falta de representant establert a la Comunitat, l'importador del producte.

3r Els altres professionals de la cadena de comercialització, en la mesura que les seves activitats puguin afectar les característiques de seguretat del producte.

e) «Distribuïdor»: qualsevol professional de la cadena de comercialització l'activitat del qual no afecti les característiques de seguretat dels productes.

...

El Decret fa una presumpció de seguretat quan el producte compleix la normativa aplicable i en cas d'inexistència quan compleix normes tècniques, UNE, recomanacions, codis de bones pràctiques...

Article 3. Avaluació de la seguretat d'un producte.

1. Es considera que un producte que s'ha de comercialitzar a Espanya és segur quan compleixi les disposicions normatives de compliment obligatori a Espanya que fixin els requisits de salut i seguretat.

2. En els aspectes de les disposicions normatives esmentades regulats per normes tècniques nacionals que siguin transposició d'una norma europea harmonitzada, es presumeix que també és segur un producte quan sigui conforme a aquestes normes.

3. Quan no hi hagi cap disposició normativa de compliment obligatori aplicable o aquesta no cobreixi tots els riscos o categories de riscos del producte, per avaluar la seva seguretat, garantint sempre el nivell de seguretat que els consumidors poden esperar raonablement, s'han de tenir en compte els elements següents:

a) Normes tècniques nacionals que siguin transposició de normes europees no harmonitzades.

b) Normes UNE.

c) Les recomanacions de la Comissió Europea que estableixin directrius sobre l'avaluació de la seguretat dels productes.

d) Els codis de bones pràctiques en matèria de seguretat dels productes que estiguin en vigor en el sector, especialment quan en la seva elaboració i aprovació hi hagin participat els consumidors i l'Administració pública.

e) L'estat actual dels coneixements i de la tècnica.

Malgrat tot això si un producte és insegur s'ha d'intervenir

4. La conformitat d'un producte amb les disposicions normatives que li siguin aplicables o amb algun dels elements recollits als apartats anteriors, havent superat fins i tot, si s'escau, els corresponents controls administratius obligatoris, no impedeix als òrgans administratius competents adoptar alguna de les mesures que preveu aquesta disposició si, amb tot, resulta insegur, ni eximeix els productors i distribuïdors de complir els seus deures.

Presumpcions d'inseguretat

5. Als efectes de l'adopció de les corresponents mesures administratives de reacció, llevat que hi hagi una prova en contra, es presumeix que un producte és insegur quan:

a) El producte o les instal·lacions on s'elabori no tinguin les autoritzacions o altres controls administratius preventius necessaris establerts amb la finalitat directa de protegir la salut i la seguretat dels consumidors i usuaris. En particular quan, estant-hi obligat, el producte hagi estat posat al mercat sense la corresponent «declaració CE de conformitat», el marcatge CE» o qualsevol altra marca de seguretat obligatòria.

b) No tinguin les dades mínimes que permetin identificar el productor.

c) Pertanyi a una gamma, lot o remesa de productes de la mateixa classe o descripció en què s'hagi descobert algun producte insegur.

...

CAPÍTOL II

Deures per garantir la seguretat general dels productes

Una vegada determinat que s'entén i presumeix per producte segur i insegur, i que s'entén per productor i distribuïdor, el RD determina deures d'uns, dels altres i comuns per tots dos.

Per al productors una obligació genèrica de seguretat, una múltiple d'informació a consumidors i distribuïdors, d'informar-se ell mateix, obligació, sense esperar requeriment de l'Administració, de retirar i recuperar del mercat els productes insegurs, i d'altres...

Article 4. Deures dels productors.

1. Els productors tenen el deure de posar al mercat únicament productes segurs.

2. Dins els límits de les seves activitats respectives, els productors han d'informar els consumidors o usuaris per mitjans apropiats dels riscos que no siguin immediatament perceptibles sense avisos adequats i que siguin susceptibles de provenir d'una utilització normal o previsible dels productes, tenint en compte la seva naturalesa, les seves condicions de

durada i les persones a les quals van destinats. La facilitació d'aquesta informació no exigeix de complir els altres deures que estableix aquesta disposició.

3. Dins els límits de les seves activitats respectives i en funció de les característiques dels productes, els productors:

a) S'han de mantenir informats dels riscos que puguin presentar aquests productes i informar-ne convenientment els distribuïdors. Amb aquest fi, han de registrar i estudiar les reclamacions de les quals es pugui deduir l'existència d'un risc i, si s'escau, han d'efectuar proves per mostreig dels productes comercialitzats o establir altres sistemes apropiats.

Quan la forma de complir aquest deure estigui determinada en els reglaments específics, cal atènyer-se al que prevegin.

b) Quan descobreixin o tinguin indicis suficients que han posat al mercat productes que presenten per al consumidor riscos incompatibles amb el deure general de seguretat, han d'adoptar, sense que calgui cap requeriment dels òrgans administratius competents, les mesures adequades per evitar els riscos, inclòs el fet d'informar els consumidors mitjançant la publicació d'avisos especials, si s'escau, retirar els productes del mercat o recuperar-los dels consumidors.

c) Indicar, en el producte o en l'envàs, les dades d'identificació de la seva empresa i de la referència del producte o, si és procedent, del lot de fabricació, llevat dels casos en què l'omissió d'aquesta informació estigui justificada. El productor ha de conservar les dades que es relacionen amb el lot de fabricació, per a qualsevol producte, durant tres anys. En els productes amb data de caducitat o consum preferent, aquest termini es pot reduir al d'un any a partir del final d'aquesta data.

Pel que fa als distribuïdors, una obligació genèrica de no distribuir productes insegurs, obligació d'actuar amb diligència en les seves funcions, múltiple d'informació a l'Administració i a productors, de col·laboració amb l'Administració, i d'altres...

Article 5. Deures dels distribuïdors.

1. Els distribuïdors tenen el deure de distribuir només productes segurs, per la qual cosa no han de subministrar productes quan sàpiguen o hagin de saber, per la informació que posseeixen i com a professionals, que no compleixen aquest requisit.

2. Els distribuïdors han d'actuar amb diligència per contribuir al compliment dels requisits de seguretat aplicables, en particular, durant l'emmagatzematge, el transport i l'exposició dels productes.

3. Dins els límits de les seves activitats respectives, han de participar en la vigilància de la seguretat dels productes posats al mercat, en concret:

a) Informant els òrgans administratius competents i els productors sobre els riscos dels quals tinguin coneixement.

b) Mantenint, durant un termini de tres anys després d'haver exhaurit les existències dels productes, i proporcionant la documentació necessària per descobrir l'origen dels productes, en particular la

identitat dels proveïdors i, en cas de no ser detallistes, el seu destí, i proporcionant-la, si s'escau, a les autoritats que la sol·licitin.

c) Col·laborant eficaçment en les actuacions empreses pels productors i els òrgans administratius competents per evitar els riscos esmentats.

Obligació comú a productors i distribuïdors de comunicar un seguit de circumstàncies dels productes insegurs a l'Administració

Article 6. Altres deures de productors i distribuïdors.

1. Quan els productors i els distribuïdors sàpiguen o hagin de saber, per la informació que posseeixen i com a professionals, que un producte que ja han posat a disposició dels consumidors o han subministrat als consumidors a Espanya presenta riscos incompatibles amb el deure general de seguretat, han de comunicar immediatament aquests fets als òrgans administratius competents de la comunitat autònoma afectada. En el cas que el producte estigui o s'hagi subministrat als consumidors de qualsevol forma en el territori de més d'una comunitat autònoma, aquesta comunicació s'ha d'adreçar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma on radiqui el seu domicili social, que l'ha de transmetre immediatament a l'Institut Nacional del Consum perquè la traslladi a la resta de les comunitats autònomes afectades.

2. Aquesta comunicació ha de contenir, almenys:

a) Les dades que permetin identificar amb precisió el producte o lot de productes.

b) Una descripció completa del risc que presenten els productes.

c) Tota la informació disponible que sigui útil per localitzar el producte.

d) Una descripció de l'actuació empresa amb la finalitat de prevenir els riscos per als consumidors.

Aquesta comunicació s'ha d'ajustar al formulari tipus que, si s'escau, i d'acord amb el que defineixi la Comissió Europea, estableixi l'Institut Nacional del Consum, amb l'informe previ de la Comissió de Cooperació de Consum.

3. Mitjançant el mateix procediment del paràgraf anterior es poden determinar les condicions concretes, com ara les relatives a productes o circumstàncies aïllats, en les quals no és obligatòria la comunicació.

4. Els productors i els distribuïdors, dins els límits de les seves activitats respectives, han de col·laborar amb els òrgans administratius competents, a petició d'aquests, en les actuacions empreses per evitar els riscos que presentin els productes que subministren o hagin subministrat. En particular, han de facilitar tota la informació pertinent que se'ls sol·liciti, inclosa la que pugui estar protegida pel secret comercial i industrial, en el termini màxim de cinc dies, llevat que per la urgència del cas concret s'indiqui un termini inferior. La informació emparada pel secret comercial i industrial no ha de ser divulgada ni destinada a una altra finalitat diferent de la que justifica la seva recepció.

5. Els productors i distribuïdors han de mantenir sota control estricte els productes sotmesos a mesures restrictives i s'han d'abstenir de disposar d'aquests productes en qualsevol forma fins a l'autorització dels òrgans administratius competents.

A Catalunya l'autoritat competent per rebre les notificacions de productes insegurs és la Subdirecció General de Consum, amb correu electrònic catalert.ctc@gencat.net

[Formulari de notificació](#) per productors o distribuïdors que remetin informació sobre productes perillosos a les autoritats.

CAPÍTOL III

L'Administració té importants funcions per a garantir la seguretat dels productes posats a disposició del consumidor. Les mesures a adoptar per l'Administració poden ser sancionadores o no sancionadores.

Mesures administratives no sancionadores de restabliment o garantia de la seguretat

L'Administració pot actuar d'ofici o a instància de part, el més aviat possible, de manera congruent i proporcionada i atenent al principi de "favor libertatis", actuant amb cautela però fins i tot en cas de dubte sense certesa de la existència d'un risc, estimulants i afavorint l'actuació de productors i distribuïdors.

L'actuació administrativa no significa la existència de delictes o infracció, sinó d'un risc.

Article 8. Principis generals.

1. Els òrgans administratius competents, d'ofici o com a conseqüència de les denúncies o reclamacions que presentin els consumidors o altres parts interessades, han d'adoptar les mesures que preveu aquest capítol amb la màxima celeritat o fins i tot immediatament quan siguin necessàries per garantir la salut o la seguretat dels consumidors.

2. Les mesures adoptades, així com els mitjans per a la seva execució o efectivitat, han de ser congruents amb els motius que les originin, proporcionades amb els riscos que afrontin i, d'entre les que compleixin aquests requisits, les menys restrictives de la lliure circulació de mercaderies i prestació de serveis, de la llibertat d'empresa i altres drets afectats.

En tot cas, s'ha de tenir en compte el principi de cautela, que possibilita l'adopció de les mesures que preveu aquest article per assegurar un nivell elevat de protecció als consumidors, quan, després d'haver avaluat la informació disponible, s'observi la possibilitat que hi hagi

efectes nocius per a la salut o la seguretat, encara que segueixi havent-hi incertesa científica.

3. En tot moment, els òrgans administratius competents han d'estimular i afavorir la concertació amb els productors i distribuïdors.

4. Les mesures a què es refereix aquest capítol no tenen caràcter sancionador i la seva adopció no perjudica la responsabilitat penal o administrativa dels subjectes als quals afecti. Tot això, sense perjudici que la inobservança dels deures que estableix aquest Reial Decret, així com l'obstrucció o la resistència a l'exercici de les facultats administratives previstes, se sanciona administrativament de conformitat amb el que preveuen la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i la Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris (derogada pel R.D.L. 1/2007, de 16 de novembre, o la legislació autonòmica aplicable quan hi concorren els requisits necessaris, tret dels casos en què els fets siguin constitutius d'infracció penal.

Les mesures no sancionadores a l'abast de l'administració són: organitzar controls, exigir informació, recollir mostres, fer advertències i requeriments i d'altres.

5. Als efectes del que preveu aquest capítol i sense perjudici d'altres finalitats, els òrgans administratius competents, d'acord amb la legislació que en cada cas els sigui aplicable, poden:

a) Organitzar verificacions adequades de les característiques de seguretat dels productes d'abast suficient i que siguin eficaces, fins i tot després d'haver estat posats al mercat com a productes segurs, fins a l'última fase d'utilització o de consum.

b) Exigir tota la informació necessària a les parts interessades.

c) Recollir mostres dels productes per sotmetre-les a anàlisis de seguretat.

6. Tota l'activitat de control a què es refereix l'apartat anterior es pot exercir davant de supòsits concrets, dins de programes de vigilància que s'han d'actualitzar periòdicament o com a conseqüència de les denúncies o reclamacions sobre la seguretat dels productes que presentin els consumidors o altres interessats.

Article 9. Advertències i requeriments.

1. Els òrgans administratius competents poden advertir els productors i distribuïdors que incompleixin alguns dels deures que regula aquest Reial decret de la seva situació il·legal i, si s'escau, requerir-los que els compleixin.

2. El requeriment ha d'incloure el resultat al qual s'ha d'arribar, el termini per arribar-hi i el seguiment que se'n farà o la manera com els productors o distribuïdors han de justificar davant els òrgans administratius competents les actuacions que, si s'escau, emprenguin, deixant-los la possibilitat d'elegir la forma i els mitjans per aconseguir el resultat mentre això no estigui predeterminat legalment o

reglamentàriament, i sense perjudici que aquests òrgans puguin recomanar la manera com entenen que pot ser solucionat l'incompliment.

3. Posat el cas que el productor o distribuïdor no actuï en el termini establert o la seva actuació no sigui satisfactòria o sigui insuficient, els òrgans administratius competents poden acordar alguna de les mesures de l'article següent.

Immediatament o després de les mesures no sancionadores ja vistes l'Administració pot adoptar les següents mesures, entre d'altres:

Imposar condicions prèvies a la comercialització d'un producte, disposar que els consumidors siguin informats d'un possible risc, prohibir que es comercialitzi un producte de forma definitiva o temporal, organitzar la retirada o recuperació de mans dels consumidors i destrucció dels productes insegurs.

Article 10. Mesures administratives de reacció per garantir el deure general de seguretat dels productes.

Davant l'incompliment dels deures generals que regula aquest Reial Decret, els òrgans administratius competents poden adoptar, immediatament o després dels requeriments a què es refereix l'article anterior, les mesures imprescindibles per restablir o garantir la salut i la seguretat i, entre altres, una o diverses de les següents i qualssevol altres d'acompanyament necessàries perquè tinguin plena efectivitat:

a) Per a tot producte sobre el qual hi hagi indicis raonables que pugui ser insegur es pot prohibir temporalment que se subministri, se'n proposi el subministrament o s'exposi, durant el període necessari per efectuar les diferents inspeccions, verificacions o avaluacions de seguretat o fins que hi hagi una certesa científica suficient sobre la seguretat del producte.

b) Per a tot producte insegur se'n pot prohibir la posada al mercat i es poden establir les mesures complementàries necessàries per garantir el compliment d'aquesta prohibició. Si el risc del producte pot ser evitat amb determinades modificacions, precaucions o condicions prèvies a la posada al mercat, aquesta prohibició administrativa les ha d'indicar. En concret, es pot indicar que constin en el producte les advertències pertinents, redactades de manera clara i fàcilment comprensible, sobre els riscos que pugui comportar, almenys en castellà.

Quan aquestes indicacions siguin complertes, el producte es pot comercialitzar i el productor hi ha d'introduir algun element extern de diferenciació. La prohibició es pot aixecar limitant o condicionant l'ús o el destí del producte.

c) Per a tot producte insegur que ja hagi estat posat al mercat, es poden adoptar les mesures següents:

1a. Acordar-ne la retirada del mercat i procedir a fer-ho i, com a últim recurs, recuperar-lo dels consumidors.

2a. Acordar-ne la destrucció en condicions apropiades i procedir a fer-ho.

...

La col·laboració i la coordinació de productors i distribuïdors amb l'Administració es peça cabdal de la política de protecció. Les despeses són a càrrec de productors i distribuïdors

Article 12. Posada en pràctica d'aquestes mesures.

...

3. Quan l'òrgan administratiu competent decideixi procedir a la retirada, la recuperació o la destrucció d'un producte, ha d'assumir l'organització per portar-la a efecte, sense perjudici de la col·laboració activa, sota la direcció i vigilància administrativa, dels productors i distribuïdors del producte insegur. Aquests estan obligats a dur a terme totes les actuacions que siguin convenientes per a la plena efectivitat de la mesura, fent servir amb aquesta finalitat els seus mitjans personals i materials.

Quan les administracions públiques ho estimin necessari per l'actitud dels particulars, la insuficiència de la seva col·laboració, perquè és més adequat a les circumstàncies del cas o per altres raons similars, han de dur a terme les activitats materials necessàries amb els seus propis mitjans i personal o per mitjà de contractistes o entitats col·laboradores.

4. Les despeses de retirada, recuperació, realització d'avisos especials, emmagatzematge, trasllat i qualssevol altres de similars, i, si s'escau, la destrucció dels productes són a càrrec dels qui les hagin originat amb les seves conductes il·legals.

...

Un dret dels consumidors que es correspon amb una obligació per a l'Administració: la informació sobre els riscos

Article 17. Informació de riscos i dret a la informació dels consumidors.

1. Les administracions públiques, quan ho jutgin necessari per protegir la salut i la seguretat, depenent de la naturalesa i la gravetat del risc, poden informar els consumidors i usuaris potencialment afectats, pels mitjans en cada cas més apropiats, dels riscos o irregularitats existents, de la identificació del producte i, si s'escau, de les mesures adoptades, així com de les precaucions procedents tant perquè ells mateixos puguin protegir-se del risc com per aconseguir la seva col·laboració en l'eliminació de les causes.

2. En el marc de la legislació general aplicable, els ciutadans tenen dret d'accés, en general, a la informació de què disposin els òrgans administratius competents amb relació als riscos que comportin els productes per a la salut i la seguretat dels consumidors, d'acord amb les exigències de transparència i sense perjudici de les restriccions necessàries per a les activitats de control i investigació. En particular, els ciutadans tenen accés a la informació sobre la identificació del producte, la naturalesa del risc i les mesures adoptades.

3. Tanmateix, els òrgans administratius competents han d'adoptar les mesures necessàries perquè el seu personal no divulgui la informació

protegida pel secret comercial o industrial obtinguda als efectes d'aquest Reial decret.

Distribució competencial d'execució

Competències estatals : Institut Nacional de Consum

Competències autonòmiques a Catalunya: en cas d'aliments l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, en cas d'altres productes l'Agència Catalana de Consum.

La cooperació i la col·laboració entre administracions com a principi d'actuació

Article 13. Òrgans administratius competents.

1. Els òrgans administratius competents per exercir les potestats que regula aquest Reial Decret són els que corresponguin de les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla, i en l'àmbit de la competència de l'Estat, amb caràcter general, el Ministeri de Sanitat i Consum, a través de l'Institut Nacional del Consum, sense perjudici de la coordinació i col·laboració d'altres òrgans sectorials que també tinguin atribuïdes competències en l'àmbit de la seguretat dels productes.

...

Malgrat les competències executives en matèria de consum pertanyen a les Comunitats Autònomes que les hagin assumides i per delegació d'aquestes, als ens municipals, l'article següent, no sense discussió doctrinal, reserva a l'Institut Nacional de Consum determinades competències d'execució, com ara la derivada de la Directiva 2001/95/CE, en cas d'existència d'un risc greu que determinats productes comportin per a la salut i la seguretat dels consumidors en distints Estats membres.

Article 14. Supòsits en què la competència correspon a l'Administració de l'Estat.

1. El Ministeri de Sanitat i Consum, a través de l'Institut Nacional del Consum, pot adoptar amb la durada que sigui imprescindible i de manera proporcionada a la situació que les motivi alguna de les mesures que preveu aquest Reial Decret, l'execució de les quals és a càrrec de les comunitats autònomes, en els supòsits següents:

a) Quan només es pugui fer front de manera apropiada a un risc greu per a la salut i la seguretat dels consumidors adoptant mesures aplicables en l'àmbit estatal, encara que fins en aquell moment el risc únicament s'hagi manifestat en el territori d'una comunitat autònoma. En particular, quan es tracti de l'adopció d'una de les mesures requerides per la Comissió Europea en virtut del que preveu l'article 13 de la Directiva 2001/95/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 3 de desembre de 2001, relativa a la seguretat general dels productes.

b) Quan davant un mateix risc greu les mesures adoptades o previstes per les diferents comunitats autònomes siguin divergents i aquesta

divergència sigui un obstacle per garantir la seguretat dels productes, una vegada esgotats els instruments de coordinació i cooperació existents.

2. A aquests efectes, el Ministeri de Sanitat i Consum, a fi d'avaluar la seguretat dels productes, pot dur a terme una investigació per iniciativa pròpia, i els òrgans administratius competents autonòmics li han de facilitar tota la informació que els sigui requerida en aquest sentit.

...

CAPÍTOL IV

Sistemes de comunicació d'informació

Una qüestió important per tal d'aconseguir la coordinació de les diferents administracions públiques és l'obligació de comunicació de l'adopció de mesures administratives de reacció, que pot realitzar-se de manera ordinària o mitjançant el sistema RAPEX pels casos greus.

Els punt de contacte a Catalunya pels productes industrials és l'Agència Catalana del Consum i pels productes alimentaris és la Direcció General de Salut Pública.

Article 18. Comunicació ordinària de les mesures adoptades.

1. En l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial Decret, quan els òrgans administratius competents adoptin alguna de les mesures que preveu l'article 10 o altres que suposin una restricció de la posada al mercat dels productes i no escaigui notificar-ho a través de la xarxa d'alerta o una altra norma específica prescrigui aquesta notificació, les han de comunicar al Ministeri de Sanitat i Consum, a través de l'Institut Nacional del Consum, tan aviat com sigui possible i, en tot cas, en el termini màxim de 15 dies. També s'ha de comunicar qualsevol modificació o l'aixecament de les mesures adoptades.

2. Aquesta comunicació no és necessària quan el risc tingui uns efectes limitats al seu propi territori i no es prevegi que pugui ser d'interès per als altres òrgans administratius competents quant a la seguretat dels productes.

3. Si la comunicació no compleix els requisits exigits en aquest Reial decret o per qualsevol causa es considera insuficient, l'Institut Nacional del Consum ha de sol·licitar a l'òrgan que la va remetre els aclariments, les esmenes o informacions addicionals necessaris. Després de rebre la comunicació i, si s'escau, la informació complementària, l'han de transmetre immediatament a la resta d'òrgans administratius competents, i si el risc no té uns efectes limitats al territori espanyol o pot ser d'interès que en l'àmbit de la Comunitat Europea se'n tingui coneixement, a la Comissió Europea.

4. Així mateix, l'Institut Nacional del Consum ha de traslladar als òrgans administratius competents autonòmics les comunicacions procedents de la Comissió Europea.

Article 19. Xarxa d'alerta.

1. En l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial Decret, es crea un sistema estatal d'intercanvi ràpid d'informació, en forma de xarxa, integrat en el sistema europeu d'alerta (RAPEX), amb la finalitat de facilitar una comunicació i un intercanvi ràpid d'informació de les actuacions que s'adoptin en cas de risc greu.

2. Els òrgans administratius competents han de comunicar immediatament al Ministeri de Sanitat i Consum, a través de l'Institut Nacional del Consum, llevat que considerin que el risc greu té uns efectes limitats al seu propi territori i no es prevegi que pugui ser d'interès per als altres òrgans administratius competents quant a la seguretat dels productes, el següent:

a) Tota mesura de reacció que hagin adoptat.

b) Els requeriments que hagin dirigit a productors o distribuïdors, sempre que incloguin una recomanació de la manera com l'òrgan administratiu competent entén que ha de ser solucionat l'incompliment que ha generat el risc greu.

c) Les actuacions voluntàries que hagin emprès els productors i distribuïdors en virtut dels deures imposats per aquesta disposició.

3. Aquesta comunicació s'ha de fer quan es disposi de les dades suficients que permetin apreciar uns indicis raonables de l'existència del risc greu, i ha de ser tan completa com sigui possible i ha de contenir, com a mínim, el següent:

a) La informació que permeti identificar el producte.

b) Una descripció del risc i els resultats de qualsevol prova o anàlisi i les seves conclusions, que permeti avaluar la seva importància.

c) Segons el que escaigui, el caràcter i la durada de les mesures administratives de reacció adoptades, de les actuacions voluntàries empreses per productors o distribuïdors i del contingut del requeriment.

d) La informació que es tingui sobre les cadenes de comercialització i sobre la distribució del producte, en particular, a les comunitats autònomes i els països de destinació.

e) Tota la informació pertinent que, si s'escau, s'hagi pogut obtenir del productor o distribuïdor del producte.

4. L'òrgan administratiu notificador és el responsable de tota la informació proporcionada.

5. També s'ha de comunicar qualsevol circumstància o dada addicional que es manifesti posteriorment a la primera comunicació, en particular, la modificació, suspensió o aixecament de les mesures adoptades al seu dia i les raons que hagin portat a fer-ho.

6. Sense perjudici del que disposen els apartats anteriors, els òrgans administratius competents també poden comunicar les dades de què disposin sobre l'existència d'un risc greu i explicar els motius pels quals no han adoptat cap mesura.

7. Si la comunicació no compleix els requisits exigits en aquest Reial Decret o per qualsevol causa es considera insuficient, l'Institut Nacional del Consum ha de sol·licitar, en el termini més breu possible, a l'òrgan que la va remetre els aclariments, les esmenes o informacions addicionals necessàries. Després de rebre la comunicació i, si s'escau,

la informació complementària, aquest organisme l'ha de transmetre immediatament a la resta d'òrgans administratius competents, i si el risc no té uns efectes limitats al territori espanyol o pot ser d'interès que en l'àmbit de la Comunitat Europea se'n tingui coneixement, a la Comissió Europea a través del sistema RAPEX.

8. Així mateix, l'Institut Nacional del Consum ha de traslladar als òrgans administratius competents autonòmics les comunicacions procedents de la Comissió Europea a través del sistema RAPEX, vetllant perquè aquestes compleixin els requisits pertinents. Aquests òrgans administratius competents han de comunicar sense cap dilació a l'Institut Nacional del Consum, per tal que ho traslladi a la Comissió Europea, si el producte ha estat comercialitzat en el seu territori, les mesures que, si s'escau, hagin adoptat o prevegin adoptar i qualsevol informació complementària que hagin obtingut.

9. El responsable de la coordinació d'aquesta xarxa és el Ministeri de Sanitat i Consum, a través de l'Institut Nacional del Consum, que, alhora, és el punt de contacte del sistema RAPEX a Espanya.

10. Cada comunitat autònoma ha de comunicar a l'Institut Nacional del Consum el punt de contacte únic, per a tots els productes inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret, que designi a aquest efecte, així com els mecanismes que estableixi per garantir la seva disponibilitat permanent.

Article 20. Sistema estatal de comunicació d'accidents.

1. El Ministeri de Sanitat i Consum, a través de l'Institut Nacional del Consum, ha de propiciar la creació d'un sistema estatal de comunicació d'accidents en què estiguin implicats productes sotmesos a l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret, com un instrument de prevenció que permeti detectar els productes insegurs o potencialment insegurs, així com l'existència d'una informació necessària a l'hora d'analitzar un risc.

2. En aquest sistema s'han d'integrar els hospitals i centres de salut dependents de les administracions públiques, així com els òrgans administratius competents per garantir la seguretat general dels productes. S'ha de fomentar la integració de les entitats sanitàries de caràcter privat.

Xarxa d'alerta

Durant l'any 2006 s'han gestionat per l'Agència Catalana de Consum un total de 1.587 productes alertats, que han arribat de diverses procedències, Comunitàries, de diverses Comunitats autònomes, alertes pròpies, de la Duana de Barcelona, etc.

Enllaç a l'apartat "AVISOS" de l'Agència Catalana de Consum
http://www.consum.cat/ecofin_webacc/AppJava/frontend/avisos.jsp?desti=desti_consumidors

Enllaç a l'apartat "SEGURETAT I ALERTES" de l'Agència Catalana de Consum
http://www.consum.cat/consumidors_i_consumidores/tinformem/seguretat/index.html

Retirada del mercat de joguines perilloses. Revista Consumer
http://www.consumer.es/web/es/economia_domestica/sociedad-y-consumo/2007/08/22/166266.php

Responsabilitat per productes defectuosos. Revista Consumer
<http://revista.consumer.es/web/ca/20061101/practico/sentencias/70909.php#1>

Seguretat del productes, regals promocionals. Revista Consumer
<http://revista.consumer.es/web/ca/20051101/practico/sentencias/70023.php#1>

La instal·lació també ha de complir les normes de seguretat. Revista Consumer
<http://revista.consumer.es/web/ca/20051101/practico/sentencias/70023.php#3>

[ÍNDIX GENERAL](#)

[VERSIÓ PER A IMPRIMIR](#)

[ACCÉS A ENLLAÇOS DE LA LEGISLACIÓ CITADA](#)

[ENLLAÇ A EXERCICIS DEL TEMA](#)